

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	12^{fed} Gorffennaf 2012
Swyddog Arweiniol:	Noddwr Arweiniol, Taith i Waith
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Rhanbarthol, Taith i Waith
Teitl:	Taith i Waith

---

1. Ynghylch beth mae'r adroddiad?

Mae'r prosiect Taith i Waith/New Work Connections yn cefnogi pobl sydd, trwy amrywiaeth o anafteision, yn economaidd anweithgar neu'n ddi-waith i mewn i addysg, hyfforddiant a chyflogaeth. Mae'r prosiect rhanbarthol hwn yn cynnwys pedair ardal awdurdod lleol Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych a Gwynedd gyda Sir Ddinbych fel y Noddwr Arweiniol. Sicrhaodd y prosiect £26 miliwn dros bedair blynedd (1^{af} Mawrth 2010 tan 28^{ain} Chwefror 2014); £13.8 miliwn o Gronfa Gymdeithasol Ewrop (ESF) trwy raglen Gydgyfeirio'r Undeb Ewropeaidd a weinyddir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru.

Mae'r prosiect wedi'i alinio â Blaenoriaeth 2, Thema 1 Rhaglen Weithredol Cydgyfeirio'r ESF:

- Blaenoriaeth 2; cynyddu cyflogaeth a mynd i'r afael ag anweithgarwch economaidd
  - Codi lefelau cyflogaeth a gweithgaredd economaidd, a sicrhau cyfranogiad uwch yn y farchnad lafur
- Thema 1; helpu pobl i mewn i gyflogaeth gynaliadwy
  - Cynyddu cyflogaeth a mynd i'r afael ag anweithgarwch economaidd trwy ddod â mwy o bobl i mewn i gyflogaeth. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy:
    - Weithredu polisiau marchnad lafur gweithredol a chefnogi pobl i oresgyn amrywiaeth eang o rwystrau i gyflogaeth gynaliadwy
    - Helpu i fynd i'r afael â rhwystrau penodol a wynebwr gan grwpiau dan anfantais

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Darparu gwybodaeth ynghylch y Prosiect Taith i Waith.

3. Beth yw'r Argymhellion?

I aelodau Craffu Partneriaethau ystyried:

- Cydymffurfiaeth â pholisiau a gweithdrefnau Cyngor Sir Ddinbych
- Cydymffurfiaeth ag Amodau a Thelerau Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO)
- Trefniadau llywodraethu priodol
- Aliniad digonol â meysydd blaenoriaeth Cyngor Sir Ddinbych
- Prosesau monitro a gwerthuso a rheoli risg
- Defnydd effeithiol ac effeithlon o gyllid
- Cyflawni Targedau a Dangosyddion

- Datblygu Strategaeth Ymadael ar gyfer y Prosiect

4. Manylion yr adroddiad

Fel noddwyr y prosiect, mae Sir Ddinbych yn gyfrifol am gyflenwi'r prosiect yn unol â'r amodau a'r telerau a nodwyd yn y llythyr sêl bendith a dderbyniwyd gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO). Rheolir y cydweithrediad rhanbarthol hwn gan Gytundeb Partneriaeth a arwyddwyd gan bob un o'r 4 awdurdod. Sefydlwyd Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol o'r cychwyn i sicrhau cydymffurfiaeth ac mae strwythurau yn eu lle'n lleol hefyd. Mae'r prosiect yn adrodd hefyd i Grŵp Cydweithredol Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol Gogledd Cymru gan sicrhau y darperir arweinyddiaeth gorfforaethol. Hyd yma mae'r prosiect wedi wynebu nifer o heriau cymhleth, mae rhai o'r prif faterion yn cynnwys:

- Recriwtio staff allweddol a sefydlu'r prosiect (*Cronfa Ddata a Dogfennaeth*)
- Cyflwyno'r Rhaglen Waith
- Cymhlethdodau'r prosesau caffael sydd eu hangen
- Ymateb i addasiadau parhaus i ofynion y prosiect

Er gwaethaf yr heriau hyn, a bu llawer ohonynt, mae'r prosiect yn parhau i fynd o nerth i nerth, er mawr glod i'r staff sydd a wnelo ag ef. Mae'u penderfyniad a'u hangerdd i'r prosiect lwyddo wedi galluogi'r prosiect i fod yn y sefyllfa gref y mae ynddi heddiw. Mae'r prosiect arloesol a hanfodol hwn yn galluogi unigolion i gyflawni eu potensial llawn. Mae yna amrediad syfrdanol o weithgareddau yn eu lle i gyfranogwyr ac mae'r prosiect yn unigryw yn gymaint â bod y cyfranogwyr yn cael eu hystyried yn unigolion a bod cefnogaeth wedi'i theilwra'n arbennig yn cael ei darparu i ddiwallu eu hanghenion, ac mae hynny wedi arwain at lwyddiannau mawr.

Mae prosiectau ESF yn cael nifer o ymweliadau archwilio gydol eu hoes ac ymhell ar ôl eu cwblhau. Mae'r timau archwilio sy'n debygol o ymweld yn cynnwys archwilwyr WEFO, Llywodraeth Cymru a'r Comisiwn Ewropeaidd. Gwneir Ymweliadau Noddwr Arweiniol chwarterol gan y Tîm Rhanbarthol i sicrhau cydymffurfiaeth ac i ddarparu cefnogaeth a chyfarwyddyd. Mae Cynllun Monitro a Gwerthuso wedi'i weithredu'n rhanbarthol i sicrhau y cyflenwir camau allweddol y prosiect mewn pryd; wedi tarddu o'r Cynllun Busnes. Mae methodoleg gadarn yn cefnogi'r Cynllun ac yn cynnwys adrodd ar Statws, adrodd ar Eithriadau a Rheoli Risg.

Mae'r prosiect yn cael cyfarfodydd adolygu rheolaidd gyda Swyddogion Datblygu Prosiectau yn WEFO; perthynas weithio ragorol heb i unrhyw broblemau mawr gael eu clustnodi hyd yma. Canmolwyd prosesau caffael y prosiect gan WEFO a ofynnodd am gael eu rhannu gyda phrosiectau ESF eraill fel arfer gorau. Mae WEFO wedi gwneud sylwadau hefyd ar y cynllun monitro a gwerthuso a'r fethodoleg gan ddweud ei bod yn broses drawiadol.

Mae rhan fwyaf y prosiect Taith i Waith yn cael ei gyflenwi'n fewnol, ac eithrio'r ddarpariaeth arbenigol sydd wedi'i chaffael. Ymrwymiad penodol y mae WEFO wedi'i wneud i'r Comisiwn Ewropeaidd yw bod rhaid caffael yr HOLL hyfforddiant gan sicrhau bod darparwyr addysg a hyfforddiant yn cael y cyfle i dendro am gontractau cyflenwi gwasanaethau ar sail deg a thryloyw. Mae'r

prosiect yn Sir Ddinbych wedi caffael nifer o ddarparwyr i gyflenwi hyfforddiant ac addysg trwy Fframwaith Hyfforddiant ac Addysg.

Yn rhanbarthol mae'n rhaid i'r prosiect ddarparu cefnogaeth i 4,555 o unigolion a hyd yma mae'r prosiect wedi cefnogi 1573 o unigolion, y mae 962 ohonynt wedi cyflawni o leiaf un canlyniad cadarnhaol gyda rhai unigolion yn cyflawni cymaint ag 8 canlyniad cadarnhaol (*Atodiad 1 Cylchlythyr Rhanbarthol*).

Mae'r prosiect yn mynd drwy werthusiad allanol gan Wavehill Consulting; wedi'u dewis drwy broses gaffael. Mae'r gwerthusiad yn elfen dyngedfennol a bydd yn chwarae rhan annatod wrth egluro'r rhesymau y tu ôl i lwyddiannau a methiannau'r prosiect er mwyn rhannu arfer da gydag eraill a chlustnodi beth all weithio'n well y tro nesaf. Mae i'r prosiect bwyslais cryf ar ddatblygu prosesau a phrotocolau, yn anelu at lyfnhau'r amrywiaeth eang presennol o wasanaethau. Bydd mwy o gydweithrediad yn cyfrannu'n fawr at wneud arbedion effeithlonrwydd ac felly, at gynladwyedd gwasanaethau. Disgwylir y bydd mwy o gydweithrediad rhwng gofal cymdeithasol, iechyd, addysg, hyfforddiant, gwasanaethau cyflogi, a chyrrff trydydd sector yn arwain at wasanaethau mwy cyfannol i'r cyfranogwyr. Dylai hyn wella effeithiolrwydd wrth gwrdd ag anghenion ac felly mae'r gwerthusiad yn anelu at ddangos yr angen i'r math hwn o gefnogaeth barhau ar ddiwedd y cyfnod cyllido.

Mae'r uchod yn ffurfio sail y Strategaeth Ymadael a gynhwysir yn y Cynllun Busnes; mae'r opsiynau sy'n cael eu harchwilio'n fwy manwl ar hyn o bryd yn cynnwys:

- Dim mwy o gyllid ar gael
- Parhad cyllid ESF
- Ffynonellau cyllid eraill (mewnol ac allanol)
- Ymadael Cynamserol

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r flaenoriaeth gorfforaethol o fynd i'r afael â Newid Demograffig yn cael sylw uniongyrchol gan y prosiect Taith i Waith. Yn Sir Ddinbych mae nifer cynyddol o bobl hŷn ac o bobl gydag anabledau ac mae'r prosiect yn anelu at gefnogi a chynorthwyo'r ddau grŵp poblogaeth yma i wella eu sgiliau ac, yn y pen draw, eu bywydau trwy'u cefnogi i mewn i hyfforddiant, addysg a chyflogaeth. Y nod yw cefnogi pobl i ennill annibyniaeth a rheolaeth ar eu bywydau; gan ganiatáu iddynt weithio a dysgu am gyhyd ag y dymunant a hefyd wneud cyfraniad gweithredol unwaith y maent yn ymddeol; mae'r prosiect yn unigryw yn gymaint â nad oes iddo derfyn oed uchaf.

Nod cyffredinol y prosiect Taith i Waith yw cynorthwyo 4,555 o bobl ar draws y 4 awdurdod, trwy ddarparu cyfleoedd cyflogaeth, annog dechrau busnes a lleihau nifer y bobl sy'n economaidd anweithgar ac ar fudd-daliadau, gan felly gynorthwyo blaenoriaethau corfforaethol Adfywio; lleihau amddifadedd a chynladwyedd economaidd. Mae'r prosiect yn anelu at alluogi pobl i wireddu eu potensial llawn, a fydd yn anochel yn cyfrannu at economi'r rhanbarth. Mae'r prosiect yn cyfrannu at Gynllun MAWR Sir Ddinbych yn gymaint â'i fod yn gwella siawns pobl o fod yn iach a bod â theimlad o hapusrwydd ac yn cynyddu'n uniongyrchol eu cyfleoedd o fod yn gallu fforddio cwrdd â'u hanghenion trwy ddod yn hunangynaliadwy trwy'r cymorth a ddarperir gan y prosiect.

Un o nodau Craidd y prosiect hwn yw hyrwyddo annibyniaeth ymhlith pobl gydag anghenion gofal cymdeithasol gan eu helpu i ymgysylltu â hyfforddiant a chyflogaeth, sy'n gyson â nifer o Strategaethau Llywodraeth y DU a Chymru.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Yr unig effaith y bydd y prosiect hwn yn ei gael ar wasanaethau eraill yw eu cyfannu ac ychwanegu gwerth ac o bosibl leihau dihybyddu gwasanaethau statudol yn y tymor hir.

7. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal?

Wrth ddatblygu'r prosiect Taith i Waith, bu ymgynghori gyda'r rhanddeiliaid canlynol:

- Swyddogion Llywodraeth Cynulliad Cymru, Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru, prosiectau eraill a gyllidir gan WEFO, Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus Gogledd Cymru, Canolfan Byd Gwaith, amrywiol Ddarparwyr Hyfforddiant, Strategaeth Dinasoedd, amryw o fudiadau'r Trydydd Sector, swyddogion Gwasanaethau Cymdeithasol, darparwyr Addysg Bellach, Grŵp Cydweithredol Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol Gogledd Cymru

Mae cyflwyniadau wedi'u gwneud ynghylch y prosiect mewn dwy gynhadledd fawr. Mae pob un wedi bod yn llwyr gefnogol i'r prosiect.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae hwn yn brosiect rhanbarthol arwyddocaol gyda goblygiadau arian cyfatebol. Mae'r gwariant proffiledig a'r canlyniadau'n cael eu monitro'n ofalus a'u hadrodd i'r darparwyr cyllid.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Yn lleol, caiff risgiau eu clustnodi a'u sgorio gan eu tebygolrwydd a'u difrifoldeb, yna'u cofnodi a'u monitro'n rheolaidd. Mae risgiau'n cael eu hadolygu yn ystod cyfarfodydd y Grŵp Cyflawni Lleol a champau sydd eu hangen i ddileu neu leihau'r risg yn cael eu penderfynu a'u gweithredu yn ôl y galw/fel y bo'n briodol. Caiff y risgiau a glustnodwyd eu cydgasglu ar y gofrestr risg ranbarthol sy'n cael ei hadrodd i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol bob chwarter i'w hadolygu. Cwblheir adroddiad eithriadau ble mae risgiau COCH wedi'u clustnodi (*ddim ar y trywydd iawn a heb fod mewn rheolaeth*). Cynhwysir risgiau gweddillol yn y Lòg Risgiau sy'n cael eu monitro a'u hadolygu'n rheolaidd.

Mae rhai o'r risgiau mawr a amlygwyd yn cynnwys effaith y dirywiad economaidd, dyblygu prosiectau ar draws y rhanbarth, effaith y Rhaglen Waith a newidiadau i'r prosiect. O ystyried hyn, mae WEFO wedi pwysleisio'r angen i'r prosiect ddangos ei fod yn gwneud popeth y gall i gefnogi pobl ar eu 'taith' i mewn i addysg, cyflogaeth a hyfforddiant. Defnyddir yr erfyn canlyniadau Seren Gwaith i alluogi Gweithwyr Cymorth i fesur a chrynhai cyflawni 'canlyniadau meddalach'. Mae hyn wedi darparu fframwaith gwerthfawr i'r staff ac wedi galluogi darparu cefnogaeth fwy systematig, mesuradwy a chyson ar draws y rhanbarth.

10. Grym i wneud y Penderfyniad

Erthygl 6.3 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Swyddog Cyswllt:

Rheolwr Rhanbarthol Taith i Waith

Ffôn: 01745 353494